

Tromsø Amt.

Hvad foran er anført under Nordlands Amt om Ønskeligheden af større Distriktsbidrag og om en Amtsvejkasse eller Bidrag fra Amtskommunen samlet, samt om Ønskeligheden af større Bevilgning til Vejevæsenet kan ogsaa i store Træk passe paa Forholdene i Tromsø Amt.

I min Fremstilling til Vejbudgettet 1883—1886, vedkommende Tromsø Amt, fremhævede jeg som et første Skridt i denne Retning, at Amtsformandskabet i 1880 havde besluttet Udligning til en Vejkasse for Amtet. Vistnok var Udligningen, der gjentoges i Aarene 1881 og 1882, altfor liden til, at dermed kunde udrettes noget, nemlig blot Kr. 1,00 pr. Skylddaler eller ca. Kr. 1780,00 pr. Aar, men jeg troede dog at kunne haabe paa, at Sagen senere vilde udvikle sig i den af mig ønskede Retning. Endnu er der imidlertid intet Tegn til, at dette Haab vil gaa i Opfyldelse. I det Budgetforslag, der forelagdes Amtsformandskabet i 1883, anførte Amtmanden, at han antog det mest stemmende med den nye Lovgivning om det kommunale Skattevæsen, at Udligningen skeede underet for Vejevæsenet og for de øvrige Amtsudgifter, og at Vejevæsenet blev opført i Budgettet med en rund Sum.

Da han antog, at Amtsformandskabet ikke for Tiden vilde forhøje Udligningen for Vejevæsenets Vedkommende, fandt han, at denne Sum burde sættes til Kr. 1800,00.

Dette Amtmandens Forslag blev af Amtsformandskabet bifaldt (kfr. Amtsformandskabsforhandlingerne for 1883, Pag. 243 og 248.)

For Amtsformandskabet i 1884 opførtes samme Beløb, der ligeledes bifaldtes. (Forhandlingerne 1884, Pag. 193 og 195). Med Hensyn til, hvad der er bevilget til Vejevæsenet af Amtsformandskabet i 1885, foreligger endnu ingen Meddelelse.

Det er selvsagt, at med saa smaa Summer kan det ikke være Forudsætningen, at deraf skal kunne udredes nogen Andel i Udgifterne ved saadanne større Arbejder, der udføres ved Vejfondets Bistand; disse Smaasummer kunne ikke tænkes at strække længere end til at hjælpe de engere Distrikter med saadanne Arbejder, hvortil denne Bistand ikke kan paaregnes.

Man faar derfor se Tiden an med Hensyn til en raskere Udvikling af Amtets Vejevæsen.

Som det vil erindres, havde afdøde Ingeniør Tygen i 1879 udarbejdet en Fortegnelse over fremtidige Vejanlæg i Tromsø Amt, omfattende 49 Anlæg med en samlet Længde af 58 Mil og et Kostende af Kr. 2 211 000,00. Ved de Midler, der senere have været til Disposition til Vejarbejde i Tromsø Amt, er nu paabegyndt Vejanlæg fra Brevik til Harstad paa Hindøen (Fortegnelse Nr. 1), udført Grusningsarbejde, Broer og Stikrender paa tidligere oparbejdede Veje i Bardo og Maalselvedalen (Nr. 2 og 3), anlagt Vej fra Lyngsejdet til Pollen i Lyngen (Nr. 4) samt fra Sagelvvand om Storstennæs til Skjæret i Balsfjorden (Nr. 5) og fra Bardo Kirke om Foshaug opover mod Joratverelv (Nr. 6).

Af de øvrige Projekter, der findes optagne paa Ingeniør Tygens Fortegnelse, søgte jeg paa en Rejse i Sommer at gøre mig bekendt med nogle, som jeg ikke tidligere har haft Anledning til at befare, og hvilke jeg antog nærmest maatte komme i Betragtning til snarlig Udførelse. Mine Indtryk fra denne Rejse har jeg meddelt Amtmanden i en Skrivelse af 24de September 1885. Nedenstaaende er med enkelte Udeladelser og mindre Forandringer en Gjentakelse heraf. Til Orientering henvises ved de forskellige Projekter til Ingeniør Tygens ovennævnte Fortegnelse, der findes trykt i Tromsø Amtsformandskabsforhandlinger for 1879, Pag. 198.

Maalselven—Tagvand.—Sagelvvand—Balsfjorden.

(Fortegnelsen Nr. 7.)

Strøget mellem Tagvand og Sagelvvand befandtes goldere, end jeg havde tænkt mig. Formentlig vil der endnu hengaa nogen Tid, inden Vejanlægget bliver fuldt fremmet fra Øvrebygden til Nordenden af Sagelvvandet. Vejlinjen er udstykket paa dettes vestre Side. Forinden Bygning foregaar, skulde jeg anse det ønskeligt, at en Linje paa Østsiden ialfald blev undersøgt, da denne antages at ville faa væsentlig gunstigere Stigningsforholde.

Balsfjorden—Malangen.

(Fortegnelsen Nr. 32).

Efter hvad der blev mig meddelt i Balsfjorden, skal Interessen dersteds for denne Vejforbindelse være meget levende, og der synes ogsaa at være meget, der taler for et saadant Projekts Gjennemførelse.

Balsfjorden over Ejdet til Lyngsfjorden

(kfr. Fortegnelsen Nr. 20).

Den paa denne Rute paa Bane bragte Bro over Tverelven ved Bomstad er i min Separatskrivelse af 11te Novbr. 1885 foreslaaet opført paa kommende Statsbudget væsentlig af Hensyn til Lappernes Rejser, men da denne Bro befandtes at have særdeles stor Betydning ogsaa for Lokalfærdselen, formenes den at burde sættes i Forbindelse med nogen Udbedring af Vejen over selve Ejdet, hvor min Forventning om Vejanlæggets Berettigelse i enhver Henseende blev overtruffet. Naar dette i sin Tid bliver fremmet, antager jeg, at derover vil komme til at foregaa en ikke ubetydelig Færdsel, og jeg finder derfor, at de Bestræbelser, der gjordes af Opsidderne i Strøget for en snarlig Gjennemførelse af Projektet, bør støttes. — Under enhver Omstændighed bør der udarbejdes en Plan for Anlægget, for at de mindre Arbejder foreløbig kunne iværksættes af Distriktet og indpasses i Planen for en fremtidig ordentlig Kjørevej. I Overensstemmelse hermed er Ingeniør Holst anmodet om, naar Lejlighed gives, at paabegynde en Opstikning af Linjen, der gennemgaaende falder i et usædvanlig billigt Vejterræn.

Bro- og Vejanlæg i Nord-Rejsen
Sørkjøs—Vinnelys.

(Fortegnelsen Nr. 9.)

Forholdene fandtes her i det Hele taget smaa og mindre, end jeg havde ventet. Efter en stedfunden Konference med nogle af Distriktets for Anledningen sammenkaldte Mænd, ansees Distriktets Interesser bedst fremmede ved Anlæg af flere Broer, samt ved Valg af den af de projekterede Vejlinjer, der fører over Hovedelven med 3 Broer. Udgifterne herved vil imidlertid blive betragtelig store. Udførelsen af disse Broer vil derfor antagelig komme til

at afhænge af, hvorvidt der maatte findes Grund til at tilstaa frit Tømmer af Statens Skove i Herredet, hvorom Henvendelse under 31te August 1885 er skeet til Skovdirektøren.

Maalselven—Salangen og Sør-Rejsen.

(Fortegnelsen Nr. 11.)

Som ved flere Anledninger fremholdt, har jeg ikke kunnet slutte mig til Amtmandens og Amtsformandskabets Anbefaling af et Vejanlæg fra Maalselven om Andsvand til Sør-Rejsen som henhørende blandt de fortrinsvis berettigede til Udførelse, i hvilken Opfatning jeg blev bestyrket under min Rejse. Paa Basis af det udarbejdede Folkemængdekart over Amtet har jeg saaledes antaget, at en Vejforbindelse mellem Maalselven og Havet heller burde gennemføres længere nord forbi Finfjordvand. Et Vejanlæg fra Finsvær ovenfor Finfjordbotten langs Finfjordvand over Fuglemyr til et nærmere bestemmendes Sted af Hovedveien gennem Maalselven (kfr. Fortegnelsens Nr. 16 Guldhav i Maalselven — Finfjord i Rejsen) formenes nemlig for det Første at give en ganske anden flad og billig Vej end over Andsvand og at føre over Strøg, som ere meget mere bebyggede, og som derhos formenes at give Anledning til fortsat Bebyggelse. Dernæst vil dette Anlæg ved en Arm til Røgsfjorden (kfr. Fortegnelsens Nr. 13) danne en meget heldig indre Forbindelse mellem Fjordbundene i Finfjord, Røgsfjord og Maalselvford. Vistnok er jeg ikke blind for, at Strøget omkring Fagerliddal vil være væsentlig bedre tjent med en Linje over Andsvand, men samtlige Hensyn sammenlagte synes mig at tale for, at Linjen over Finfjord i ethvert Fald gjøres til Gjenstand for nærmere Undersøgelse, inden man bestemmer sig for Vej forbi Andsvand. Skulde der til Støtte for sidstnævnte Linje kunne paaberaabes, at det er af Vigtighed for Bardo at blive sat i Forbindelse med en nordligere Fjord end Salangsfjorden, skal dette medgives at have nogen Betydning, men — ialfald for det Første — formenes Bardo's Interesser heller at forene sig med Salangens ved Fortsættelse af Vejanlægget dersteds til isfri Havn ved Rognsaa eller Magisaas (kfr. Fortegnelsens Nr. 14), paa hvilken Strækning

der forefindes en efter Omstændighederne temmelig tæt Bebyggelse, hvorfor et saadant Vejanlæg ogsaa vilde have lokal Betydning.

Over Senjen.

(Fortegnelsen Nr. 24 og 25).

For at orientere mig i Forholdene paa Senjen, befores Strøget fra Lokhelle om Grønli og Slettemo til en Højde ovenfor Svanelvdalen. Efter hvad jeg saa, formenes Strøget at have saa mange Betingelser for en fremtidig Udvikling, at et Vejanlæg fra Lokhelle gennem Svanelvdalen forbi Strømsbotten til Bergsfjorden i Forbindelse med senere anlægges Arme mod Syd til Tromsøbotten og mod Nord over Græsmyr til Gibostad og Lepbotten vistnok bør søges fremmet baade for derved at skaffe det isolerede Berg og Tosken en sikker Forbindelse med den allerede oparbejdede Dampskibslinje gennem Gisund, og fordi et saadant Anlæg vilde være til betydelig Ophjælp for Strøget i det Hele taget. Før Anlægget er undersøgt og planlagt, og i det Hele mere udtømmende Oplysninger foreligge, skal jeg imidlertid ikke udtale mig nærmere herom. For det Første vil der formentlig kun blive Spørgsmaal om Anlæg af Broer og mindre Stikrender, samt om Vejledning for Befolkningen til selv at oparbejde de mellemliggende Partier. (Kfr. Fortegnelsens Nr. 24 og 25).

Vejanlæg paa Hindøen.

(Fortegnelsen Nr. 1).

Det er selvsagt, at dette Anlæg maa fuldføres, iethvertfald til Brevik og senere til Søvik. Hvorvidt Anlægget foreløbig burde standse der, forinden Vejfondets Midler anvendes paa Strækningen fra Søvik til Sandtorv, tør jeg endnu ikke udtale mig om. Jeg har imidlertid Indtryk af, at sidstnævnte Strækning maa staa tilbage for flere andre projek-

terede Vejanlæg inden Amtet, hvoriblandt i samme Herred kan nævnes Vejanlægget fra Skaanland over Lavangen til Ofoten (kfr. Fortegnelsens Nr. 27). Selv om Ofotens jernbanen ikke med det Første bliver gennemført, har dette Anlæg vistnok ikke liden Betydning, men skal man tage Jernbaneanlægget som Forudsætning, synes dette Vejanlæg at maatte fremtræde med et uafvisligt Krav paa at komme i første Række. I denne Forbindelse faar ogsaa nævnes en høist ønskelig Omlægning af den utilfredsstillende, men meget befærdede Vej mellem Harstad og Kvædfjord.

Efter paany at have gennemrejst større Dele af Tromsø Amt staar det klart for mig, at her trænges i stor Udstrækning Vejanlæg til Fremme af Distriktets Interesser; men ogsaa at der, hvis denne Trang skal kunne tilfredsstilles, maa gennem Deltagelse fra Amtskommunens Side tilveiebringes et rigeligere Distriktsbidrag.

Forudsat en treaarlig Budgetperiode foreslaaes som tidligere:

Til Fremme af Vejanlæg i Tromsø Amt, hvor det maatte findes hensigtsmæssigt, Kr. 80 000 mod Bidrag $\frac{1}{5}$ foruden Grunderstatning m. V.

Forsaavidt Budgettet opgjøres alene for Terminen 1886—1887 foreslaaes opført:

Til Fremme af Vejanlæg i Tromsø Amt Kr. 20 000.

Sluttelig henvises til den nedenfor indtagne Tabel, Pag. 252.